

2025-11-20
Ku2025/01086**Kulturdepartementet**Mediemyndigheten
Kabyssgatan 4D
120 30 Stockholm

Uppdrag till Mediemyndigheten att genomföra en förstudie för att utveckla en återkommande undersökning av hot, våld och trakasserier riktat mot journalister

Regeringens beslut

Regeringen ger Mediemyndigheten i uppdrag att genomföra en förstudie för att utveckla en återkommande undersökning av hot, våld och trakasserier som riktas mot journalister. I uppdraget ingår att identifiera lämpliga metoder för att kunna jämföra utsattheten över tid och att identifiera relevanta aktörer att samverka med i genomförandet. Undersökningen ska vara möjlig för myndigheten att genomföra inom ramen för uppgiften att följa frågor som rör journalisters säkerhet.

Mediemyndigheten ska senast den 1 april 2026 lämna en skriftlig redovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Kulturdepartementet).

För uppdraget får Mediemyndigheten under 2025 använda 200 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 1 Rikets styrelse för budgetåret 2025 uppförda anslaget 6:1 Allmänna val och demokrati, anslagsposten 11 – del till Kammarkollegiet. Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 3 december 2025.

Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2026 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Skälen för regeringens beslut

Hot och hat som riktas mot journalister i deras yrkesutövning är ett utbrett problem som påverkar både individer och det demokratiska samhället. Fria, oberoende medier är en grundförutsättning för en välfungerande demokrati och journalistik spelar en central roll i att upprätthålla yttrandefrihet, informationsfrihet och granskning av makthavare. Följden av utsatthet kan bli självcensur och utebliven rapportering om vissa ämnen. Om journalister hotas till tystnad påverkar det samhällets tillgång till oberoende information, vilket i sin tur hotar det demokratiska samtalet och riskerar att underminera grundläggande demokratiska principer.

Kunskap om journalisters utsatthet lägger grunden för ett effektivt förebyggande arbete. Sådana undersökningar har också gjorts vid flera tillfällen. Journalistpanelen vid Institutionen för journalistik, medier och kommunikation på Göteborgs universitet har 2013, 2016 och 2019 undersökt hat och hot mot journalister. En forskningsstudie om hot och hat mot journalister publicerades även 2021 och samma forskare författade 2025, på uppdrag av Mediemyndigheten, en kunskapsöversikt om journalisters säkerhet. Hur journalisters utsatthet ser ut förändras över tid, särskilt i digitala miljöer. Det skulle därför vara värdefullt med en systematisk och regelbunden undersökning som gör det möjligt att följa utvecklingen och göra jämförelser under en längre tidsperiod.

Mediemyndigheten har sedan i maj 2024 i uppgift att följa arbetet med journalisters säkerhet och har också lång erfarenhet av att arbeta med undersökningar inom medieområdet. Den återkommande undersökning som förstudien omfattar bör kunna genomföras inom ramen för dessa uppgifter.

På regeringens vägnar

Parisa Liljestrand

Sofie Berg Cormier

Kopia till

Justitiedepartementet/L6, KRIM, INS, L5, DÅ

Finansdepartementet/BA, SFÖ

Utbildningsdepartementet/UH

Göteborgs Universitet

Linnéuniversitetet (Fojo)

Polismyndigheten

Åklagarmyndigheten

Brottsofferjouren

Journalistförbundet

Tidningsutgivarna (TU)